

Svar på interpellation av Anna Rantala Bonnier (Fi) till socialborgarrådet Jan Jönsson (L) om sk social dumpning

Dnr KS 2020/616

Anna Rantala Bonnier (Fi) har i sin interpellation ställt följande frågor till mig:

1. Hur vanligt är det att socialtjänsten i Stockholms stad ägnar sig åt sk social dumpning?
2. Anser du som socialborgarråd att detta är något Stockholms socialtjänst ska ägna sig åt?
3. Anser du att det behövs förändringar i stadens riktlinjer för att förhindra att detta fortgår?

Jag vill tacka för interpellationen, och först och främst understryka att jag i detta svar endast kan beskriva hur Stockholms stad arbetar. Om andra kommuner gör på andra sätt är det ingenting jag kan påverka, ej heller någonting som påverkar hur staden gör. Jag kan heller inte kommentera hur stadens tjänstemän handlägger ett enskilt ärende.

Interpellanten tar upp ett enskilt ärende som förekommit i media och påstår att detta ärende är ”del av en systematisk dumpning av bostadslösa personer i kommuner som håller på att avfolkas”. Interpellanten undrar därför hur vanligt det är att Stockholms socialtjänst ägnar sig åt så kallad social dumpning.

Om interpellanten menar att det finns ett arbetssätt i Stockholms stad där staden systematiskt försöker förmå eller tvinga mottagare av ekonomiskt bistånd att lämna staden så stämmer inte detta. Det pågår från stadens sida ingen ”systematisk dumpning” av bostadslösa personer i avfolkningskommuner. Det är heller ingenting jag anser att Stockholms stads socialtjänst ska ägna sig åt, och det är inte ett arbetssätt som är förenligt med stadens riktlinjer. Det är värt att påminna om att riktlinjerna för ekonomiskt bistånd och stadens arbetssätt inom området i allt väsentligt är desamma som när interpellantens parti tillhörde den styrande majoriteten.

Därmed får jag anse interpellationen i denna del besvarad. Jag vill dock utveckla mitt svar något.

Målsättningen med ekonomiskt bistånd är att stärka den enskilde till självförsörjning på en skälig levnadsnivå. Skälig levnadsnivå är att ha en för familjen tillräckligt stor bostad som man långsiktigt kan bo i och att man som vuxen ges förutsättningar att på sikt komma ut i arbetslivet så att man kan klara sin försörjning och förbättra sin livsföring.

Det kan bli nödvändigt att flytta från Stockholm såväl för att kunna få en bostad, som för att få arbete. Av riktlinjerna för ekonomiskt bistånd framgår att ”stadsdelsnämnderna bör uppmana till och underlätta för flytt till arbete. Med utgångspunkt i barnets bästa och utifrån kunskapen om att barn med yrkesarbetande föräldrar har bättre förutsättningar i sina liv än barn i familjer som uppstår ekonomiskt bistånd, kan det vara motiverat att även barnfamiljer flyttar för att föräldrarna långsiktigt ska kunna försörja sig genom arbete. Arbetets varaktighet och omfattning måste övervägas, liksom konsekvenserna av en flytt för övriga familjemedlemmar. I dessa fall är det särskilt viktigt att genomföra en barnkonsekvensanalys.”

Många stadsdelsförvaltningar har dessutom valt att anställa bolotsar, vars arbetsuppgifter består i att hjälpa individer i osäkra boendeförhållanden att finna en varaktig boendelösning. I de allra flesta fall hjälper man individen att söka bostad i Stockholmsområdet, men i många fall förekommer det också att man försöker att motivera individer att flytta från Stockholm till annan kommun med hänvisning till att det där finns möjlighet till förstahandskontrakt. Det kan ofta handla om barnfamiljer där man framhåller att det inte gagnar barnens hälsa och utveckling att under en längre tid flytta runt i olika tillfälliga boendelösningar.

Socialförvaltningen känner dessutom till fall – oklart dock hur många – där stadsdelar villkorar fortsatt bistånd med att flytta till annan kommun, då man anser att individen – genom att tacka nej till en bostad på annan ort – då inte gjort sitt yttersta för att lösa sin situation och närma sig en egen försörjning.

Det finns dock inte enligt socialförvaltningen någonting i riktlinjerna som ger stöd för denna bedömning. I de fall individer som söker ekonomiskt bistånd motsätter sig att flytta till annan kommun kan en sådan flytt inte påtvingas individen. Det är inte

uttryck för en skälig levnadsnivå och stärker inte individens eller familjens möjligheter att leva ett självständigt liv.

Jag vill därför upprepa det jag ovan sagt, nämligen att detta inte är en del av ett systematiskt arbetssätt från stadens sida. De medborgare som behöver samhällets hjälp för att komma tillbaka till egen försörjning är personer som vi ska hjälpa, inte försöka lämpa över på någon annan.

Jag anser inte att det behövs något förtydligande av stadens riktlinjer på denna punkt. Snarare handlar det om att genom introduktionsprogram, handledning, fortbildning, spridande av information genom avdelningschefsnätverk och andra kanaler samt på andra sätt fortsätta arbeta för att öka kvaliteten och likvärdigheten i stadens handläggning av ekonomiskt bistånd.

Stockholm den 11 juni 2020

Jan Jönsson